

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кіно-, телевиробництво»

для студентів 3 курсу

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	<i>ведучий програм телебачення, сценарна майстерність і режисура кіно та телебачення, звукорежисура, кінотелеоператорство</i>
вид дисципліни:	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	5-6
Кількість кредитів ECTS	10 кредитів
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит
Викладачі:	Галицький В.Д., заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри кіно- і телемистецтва, Полешко С.М., асистент кафедри кіно- і телемистецтва

Пролонговано:

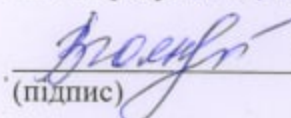
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробники: Галицький Володимир Васильович, заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри кіно- і телемистецтва, Полешко Сергій Миколайович, асистент кафедри кіно- і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри кіно- і телемистецтва

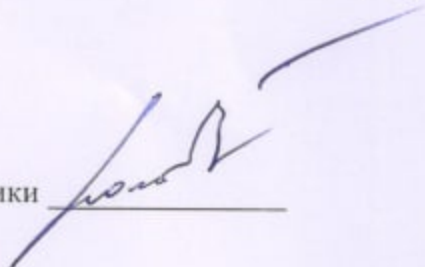
 Віта ГОЯН
(підпис)

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою Навчально-наукового інституту журналістики

Протокол №1 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії
Навчально-наукового інституту журналістики
Анастасія ВОЛОБУЄВА

«29» серпня 2022 року

1. Мета дисципліни – вивчення особливостей кіно- і телевиробництва екранного продукту з акцентуванням уваги на компонентах видовищних та мистецько-видовищних творах, специфіці системи виражальних засобів.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. *Знати:* способи реалізації режисерського задуму та особливості операторської зйомки; техніки й методи роботи з акторами.

2. *Вміти:* аналізувати сценарій та характери персонажів, перетворювати літературний сценарій на режисерський, монтажний; створювати художній образ за допомогою різноманітних видів виразних засобів.

3. *Володіти* елементарними навичками самостійної роботи над образом, адаптування до роботи в конкретних умовах творчої діяльності.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна ОК 9 «Кіно-, телевиробництво» належить до обов'язкових компонентів ОПП «Ведучий програм телебачення», «Сценарна майстерність та режисура кіно і телебачення», «Звукорежисура» та викладається впродовж двох третього курсу – 5-6 семестру бакалаврату. У межах вивчення цієї навчальної дисципліни студенти мають опанувати особливості виробничого процесу в кіно і на телебаченні, специфіку підготовки до зустрічі з акторами; аналіз сценарію й характеристик персонажів; перетворення літературного сценарію на режисерський, монтажний; техніки й методи роботи з акторами; освоєння часу й простору дії у фільмі; способи реалізації режисерського задуму; особливості операторської зйомки дітей; найпоширеніші помилки в роботі оператора з акторами та способи їх виправлення.

4. Завдання (навчальні цілі):

- дати знання студентам про особливості кіно-, телевиробничого процесу: підготовку, універсальність і техніку роботи, як з документальним матеріалом, так і з акторами, основні етапи розвитку сценічних і екранних мистецтв, розвиток інструментарію оператора та інших учасників творчо-виробничого процесу;

- навчити збирати, синтезувати й аналізувати інформацію та застосовувати її в процесі втілення авторського задуму;

- уміти опрацьовувати фахову літературу, аналізуючи та узагальнюючи аудіовізуальний матеріал в своїй творчості під час створення образу, а також використовуючи знання з української матеріальної культури та мистецтва;

- підготувати студентів до фахової комунікації з учасниками творчо-виробничих груп на різних етапах створення кінцевого продукту.

Дисципліна спрямована на формування таких навчальних програмних компетентностей:

ЗК-3. Базові загальні знання.

ЗК-8. Здатність прийняття рішень.

ЗК-15. Розуміння культури та звичаїв інших країн.

ЗК-17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку екранних видів мистецтв і журналістики, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ФК-2. Знання компонентів видовищних та мистецько-видовищних творів, їх базових основ та специфіки системи виражальних засобів.

ФК-3. Спроможність розрізняти інформаційний, виразний та образний рівні змісту.

ФК-5. Здатність до специфічного (покадрового, звуко-зображального) мислення.

ФК-8. Вміння пошуку та відбору фактів, подій, явищ, які становитимуть тематичну основу екранного продукту, використовуючи різні джерела та методики одержання інформації.

ФК-10. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції щодо її художніх та медійних особливостей, технологічних знахідок та труднощів на всіх стадіях виробництва, визначати специфіку твору.

ФК-13. Здатність підготувати відзнятий матеріал для подачі у ефір.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати:				
1.1.	особливості кіно- і телевиробництва на всіх етапах виготовлення екранного твору	лекція, практичні та семінарські заняття, самостійна робота	усна відповідь, участь в обговоренні, модульна контрольна робота	20
1.2.	професійну термінологію, теоретичні основи професії кіно- і телеоператора, етику професійних взаємовідносин;	лекція, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, участь в обговоренні, модульна контрольна робота	20
Вміти:				
2.1	збирати, аналізувати, синтезувати інформацію та застосовувати її в практичній діяльності під час кіно- і телевиробництва;	семінарські заняття, самостійна робота	самостійна робота, колективний творчий проєкт	10
2.2.	опрацьовувати фахову літературу, аналізуючи та узагальнюючи аудіовізуальний матеріал в своїй творчості під час створення образу, а також використовуючи знання з української матеріальної культури та мистецтва;	семінарські заняття, самостійна робота	усна відповідь, участь в обговоренні, самостійна робота, індивідуальний творчий проєкт	10
Комунікація:				
3.1	обговорювати з іншими учасниками виробничого процесу основні характеристики й окремі частини майбутнього екранного твору та домовлятися щодо остаточного їх варіанту;	семінарські заняття, самостійна робота	колективний творчий проєкт, самостійна робота	10
3.2.	вміти формулювати обов'язки й відповідальності учасників творчого	самостійна робота	колективний творчий проєкт	10

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання (5 семестр):

	ЗМ 1-2	
	Min. 36 балів	Max. 60 балів
Усна відповідь, участь в обговоренні РН.	6 x «1» = 6	5 x «2» = 10
Самостійна робота РН.	4 x «3» = 12	4 x «5» = 20
Колективний творчий проєкт РН.	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Модульна контрольна робота	1 x «6» = 6	1 x «10» = 10
Індивідуальний творчий проєкт та його презентація РН.	1 x «6» = 6	1 x «10» = 10

- підсумкове оцінювання (5 семестр):

- форма оцінювання – іспит, що складається з 2 теоретичних питань та презентації другого індивідуального творчого проєкту, який не увійшов у семестрове оцінювання. Максимальна кількість балів, які може отримати студент за теоретичні питання – 20 балів (по 10 балів за кожне запитання), за проєкт та його презентацію – 20 балів.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 36 балів, до складання іспиту не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

- семестрове оцінювання (6 семестр):

	ЗМ 3-4	
	Min. 36 балів	Max. 60 балів
Усна відповідь, участь в обговоренні РН.	6 x «1» = 6	5 x «2» = 10
Самостійна робота РН.	4 x «3» = 12	4 x «5» = 20
Колективний творчий проєкт РН.	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Модульна контрольна робота	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10
Індивідуальний творчий проєкт та його презентація РН.	2 x «3» = 6	2 x «5» = 10

- підсумкове оцінювання (6 семестр):

- форма оцінювання – іспит, що складається з 2 теоретичних питань та презентації другого індивідуального творчого проєкту, який не увійшов у семестрове оцінювання. Максимальна кількість балів, які може отримати студент за теоретичні питання – 20 балів (по 10 балів за кожне запитання), за проєкт та його презентацію – 20 балів.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 36 балів, до складання іспиту не допускається.

	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та семінарських/практичних занять

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції і практичних занять	Кількість годин		
		Лекції/семінарські	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Українське кінотелевиробництво і ринок				
1.	Тема 1. Українське кінотелевиробництво в контексті світової ринкової економіки. Суть економічної незалежності України. Національні інтереси в сфері культури та інформації. Діяльність телекомпанії та її структурних підрозділів як творчо-організаційна система. Основні правила ринкової економіки.	2/4	-	8
2.	Тема 2. Сучасне українське кінотелевиробництво: економічний аспект. Сучасний стан української кінематографії і телебачення з погляду ринкової економіки. Рекламне поле і його розподіл з метою забезпечення діяльності телекомпанії.	4/2	-	8
3.	Тема 3. Кіно-, теле-, відеоринок та його функції. Структура ринку. Утворення цін на кіно і телепродукцію та мета її реалізації. Специфіка ринку за галузевим розмежуванням. Критерії економічної діяльності кіностудій, телекомпаній.	4/2	-	8
4.	Тема 4. Фінансування діяльності телекомпаній. Статутний капітал. Державна допомога. Державне замовлення. Самофінансування. Кредит. Формування бюджету та контроль за його використанням. Управління грошовими ресурсами. Процедура контракту. Конфлікт інтересів.	2/4	-	8
	Разом за модуль 1	12/12	-	32
Змістовний модуль 2. Кінотелевиробництво: основні типи організації				
5.	Тема 5. Мета діяльності кінотелевиробничого підприємства Виробнича структура кіностудії. Технічна база. Організація роботи цехів (основних і допоміжних).	4/2	-	8
6.	Тема 6. Телевізійний творчий менеджмент. Управління розгалуженим виробництвом у телекомпанії: планування результату, здійснення контролю за виробництвом, розподіл обов'язків персоналу. Управління компанією, творчою групою як ланцюговий зв'язок телевиробництва.	4/4	-	8
7.	Тема 7. Особливості організації виробництва фільмів. Етапи та періоди організації виробництва фільмів. Формування телепроєкту. Технічний телевізійний центр.	4/4	-	8

8.	Тема 8. Виробництво телефільмів: план та кошторис. Календарний план та кошторис комбінованих зйомок. Розробка монтажно-технічних карток. Розробка календарно-виробничого плану. Генеральний кошторис. Накладні витрати по фільму. Поняття собівартості та відпускної вартості фільму.	4/4	-	8
	Модульна контрольна робота	-/2	-	
	Разом за модуль 2	16/16	-	32
	Разом за 5 семестр – 120 год.	28/28	-	64
Змістовний модуль 3. Кінотелевиробництво: підготовчий та				
9.	Тема 9. Підготовка літературного сценарію. Сучасний стан теледраматургії в Україні. Поняття тематичне планування. Джерела формування тематичного плану. Заявка та лібрето. Сценарій. Конкурси на сценарій. Угоди. Обов'язки і права сторін. Три варіанти сценарію і висновки на них.	2/-	6	15
10.	Тема 10. Підготовка кіносценарію. Поняття про кіносценарій і його специфіка. Облікова одиниця кіносценарію та його форма запису. Розробка лімітної вартості фільму. Європейська практика трансформації авторського сценарію в кіносценарій.	2/-	4	15
11.	Тема 11. Підготовка режисерського сценарію. Форма запису. Облікова одиниця режисерського сценарію. Склад зйомочної групи. Фотопроби натурних об'єктів. Кошторис на розробку режисерського сценарію	2/-	6	10
12.	Тема 12. Виробничий етап: формування знімальної групи. Головне завдання підготовчого періоду. Склад знімальної групи. Права та обов'язки працівників. Термін та кошторис підготовчого періоду.	2/-	6	10
13.	Тема 13. Виробничий етап: кінопроби, постановочний проєкт. Елементи проєкту виробництва фільму. Кінопроби акторів, вибір місць натурних зйомок. Постановочний проєкт (ескізи декорацій, костюмів та їх виготовлення). Розробка спеціальних технічних приладів. Розробка комбінованих зйомок.	2/-	4	10
	Разом за модуль 3	10/-	26	60
Змістовий модуль 4. Організація знімального, монтажного періодів та реалізація продукції.				
14.	Тема 14. Знімальний період. Головне завдання знімального періоду. Склад знімальної групи. Оформлення замовлень на послуги цехів. Угоди на послуги інших організацій. Німа зйомка, під фонограму. Синхронна зйомка з чорною, чистовою фонограмою.	2/-	4	10
15.	Тема 15. Завершення зйомок. Звітність групи. Відбір дублів. Перезйомка та її оформлення. Час праці та відпочинку працівників групи. Чорновий монтаж. Зйомки титрів.	2/-	4	10

16.	Тема 16. Монтажно-тонувальний період: чистовий монтаж. Запис фонових шумів. Запис музики. Запис диктора. Тонування. Монтаж фонограм. Перезапис. Здача фільму (на двох плівках).	2/-	6	10
17	Тема 17. Монтажно-тонувальний період: монтаж негативу. Установка кольору та світла. Друкування установчих роликів. Електрокопіювання фонограм. Друк першої копії. Написання монтажних листів (комп'ютерна обробка цифрових копій). Підготовка вихідних матеріалів та їх здача.	2/-	4	10
18.	Тема 18. Продюсерська група та економічні засади її функціонування. Реалізація фільму. Завдання на ринку. Угоди. Тактика та робота на ринку. Підсумки фінансової діяльності: інвестор, держава, виконавці. Поняття самоокупності та прибутку.	2/-	4	10
	Модульна контрольна робота		2	-
	Разом за модуль 4	10/-	24	50
	Разом за 6 семестр – 180 год.	20/-	50	110
	РАЗОМ за навчальну дисципліну – 300 год.	48/28	50	174

Загальний обсяг **300** год., в тому числі:

Лекцій – **48** год.

Семінарські – **28** год.

Практичні – **50** год.

Самостійна робота – **174** год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аліфанов О.А., Галицький В.В., Санніков Д.З. Кіно-, телеоператорство як комплексна навчальна дисципліна та деякі аспекти її викладання. *Кіно-, телемистецтво як навчальна дисципліна і методика її викладання*. К.: Ін-т журналістики КНУ, 2016. С. 77–87.
2. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи: колект. монографія / наук. ред. О. В. Безручко. К.: Вид. центр КНУКіМ, 2018. 206 с.
3. Галицький В., Санніков Д. Пошук раціональних шляхів екранної педагогіки в галузі візуальної творчості. *Екранознавство*. 2020. Вип. 5. С. 19–21.
4. Галицький В.В. З історії об'єктів з перемінною фокусною відстанню. *Екранознавство*. 2019. Вип. 3. С. 74–81.
5. Галицький В.В. Художня глибина кадру як важливий елемент навчальної програми з кінотелеоператорства. *Екранознавство*. 2020. Вип. 4. С. 7–13.
6. Курінна Г.В. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія: навч. посібн. Х. : ХДАК, 2013. 189 с. URL: <https://kmaesm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/kurinna-g.-v.-2013-sczenarna-majsternist-na-telebachenni.-teledramaturgiya.pdf>.
7. Мащенко І.Г. Енциклопедія електронних мас-медіа: Т. 2: Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, відео, аудіо. Запоріжжя: Дике поле, 2006. 511 с.
8. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: практична журналістика / за загал. ред. В. Іванова; пер. з нім. В. Климченка. К.: Академія української преси, 2019. 234 с.
9. Совгира Т. І. Продакшн та креативні технології: практикум. К.: Вид-во Ліра-К, 2021. 72 с.
10. Ширман Р. Режисерське вирішення екранного твору : монографія. К.: Вид. центр КНУКіМ, 2019. 221 с.

Додаткова:

1. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Піщинська В.В. Управління проектами. К.: КНЕУ, 2003. 231 с.
2. Безручко О.В., Мануляк А.Н. Вплив кольору на глядацьку аудиторію інтерактивного телебачення. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*. 2019. Т. 2. № 2. С. 208–215.
3. Горевалов С., Десятник Г. Вступ до спеціальності кіно-, телемистецтво: навч. посібник. К. : КНУ, 2014. 132 с.
4. Горпиненко В.Г. Архітектоніка фільму: режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства: 17.00.01; 17.00.04. К., 2000. 34 с.
5. Гоян В.В. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації: дис. ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01. Київ, 2011. 444 с.
6. Грубич К.В. Комунікаційні технології телепрезентації української кухні : дис. ... канд. із соц. комунікацій : 27.00.06. Київ, 2017. 199 с.
7. Десятник Г. Від задуму до екрана : тексти лекцій. К. : Вид-во КНУ, 2015. 226 с.
8. Десятник Г. Майстерність екранної творчості : навч. словник-довідник. К.: Вид-во КНУ, 2015. 236 с.
9. Закон України «Про кінематографію». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
10. Закон України «Про систему суспільного телебачення і радіомовлення» України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/485/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

11. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>
12. Котляр С.В., Федоренко В.П. Авторська програма – обличчя вітчизняного телебачення. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*. 2018. Вип. 1. С. 7–19.
13. Моженко М.В., Прядко О.М. Віртуальна реальність в екранних технологіях *Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи*: кол. монографія. Київ, 2019. Т. 7. С. 85–117.
14. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В.В. Лизанчук, І.В. Крупський, О.М. Білоус та ін.; за ред. д-ра філол. наук, проф. В.В. Лизанчука. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.
15. Теленков Д.В. Особливості телевізійної верстки. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2349>.
16. Телерадіожурналістика: стандарти, методи, технології (за матеріалами медіаплатформи «Campus Radio Ukraine / Студент-TV»): навч. посібник / ред.-упоряд., загал. ред. Гоян В.В., Гоян О.Я. К.: Інститут журналістики, 2020. 192 с.
17. Цімох Н.І. Трансформація жанрів телебачення України : дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. К., 2019. 218 с.
18. Ширман Р. Телевізійна режисура. Майстер-клас. К.: Телерадіокур'єр, 2004. 200 с.
19. Bolin G. Television Journalism, Politics & Entertainment .*Television & New Media*. 2014. № 33. P. 336–349.
20. Dominick J. Television Journalism vs. Show Business: A Content Analysis of Eyewitness News. URL : <https://eric.ed.gov/?id=EJ125697>
21. Tsimokh N. Trends in the development of genres of modern television programs. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*. 2019. Вип. 40. С. 11–17.

Інформаційні ресурси:

1. Державне агентство України з питань кіно. URL.: <https://usfa.gov.ua>.
2. Телеграм-канал про зйомку для операторів і відеографів. URL: <https://t.me/iamcameraman>.
3. Телеграм-канал про кіно, тв, відеозйомку. URL: <https://t.me/tvkinoradio>.
4. Телеграм-канал холдингу FILM.UA. URL: <https://t.me/filmuagroup>.
5. Film.ua. URL.: <https://film.ua/ru/>
6. Short of the Week (сайт з короткометражками). URL: <https://www.shortoftheweek.com>.